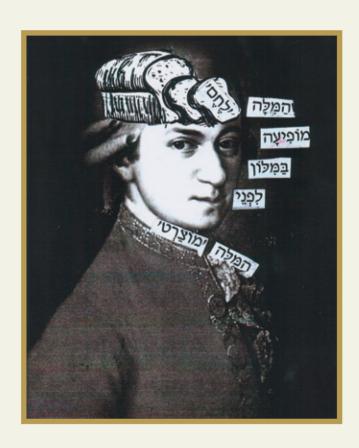

רוני סומק | **שירים בדיו שחורה**

יולי 2020 – יולי 2021

רוני סומק | שירים בדיו שחורה

אוצר: אורי הולנדר

מוזיאוני ראלי, קיסריה

יולי 2020 – יולי 2021

www.rallimuseums.com caesarea@rallimuseums.com

רוני סומק | **שירים בדיו שחורה**

למן ספרו הראשון, "גוֹלֶה" (1976), יצר רוני סומק סגנון שירי ייחודי, המושתת על מערך דימויים מורכב, על מזיגתם המתוחכמת של שדות סמנטיים שונים זה בזה ועל טכניקה אשר זכתה לשכלול עילאי כבר בשיריו המוקדמים של סומק.

סגנון זה מצטרף לעובדה פשוטה אך מהותית: בניגוד לעולמות שיריים כה רבים שנבראו למן המחצית השנייה של המאה ה־20 ובחרו להתמסר לטירופה של הלשון, לקיום המנוכר ולאי־יכולת לשוחח, לחשוב או לנשום במרחבי מִחְיָה דחוסים, שב והזכיר העולם הסומקי לקוראיו כי גם לרכיבי קיומו של בן המאה ה־21 יש פַּסְקוֹל חשאי, שמסוגל להפוך שברי ניגון עייף ללחישה רוק'נרולית. שירה זו שבה פעם אחר פעם אל חיי גיבורה החדש-ישן: הקורא.

בראשית המאה ה־20 עוד אפשר היה לדמיין את הקורא הזה כגיבור האפוסים של ימי קדם, כמי שבלע בשקיקה את נעימות הבארדים והטרובדורים – את נעימות המשוררים הנודדים – מי ששמע את חרוזי קיומו מתנגנים בכל פינה; קורא שלחייו היו תכלית ופשר. קורא זה נהפך במאה ה־21 לגיבורן של תיאוריות הנוזפות בו פעם אחר פעם ושבות ומציגות לו את קווי המתאר של כלאו התודעתי, את גבולות העולם התכליתני והדכאני שבו הוא חי ואת עליבות זעקתו.

והנה באה השירה הסומקית ובחרה לשוב ולהציב את הקורא הזה בראש מעייניה – ולא כאסיר בכלא קיומו כי אם כבן חורין, כפי שהיה בימים שבהם הגרי קוּפּרים יצאו למסעותיהם רכובים על סוסי הדמיון. השירה הסומקית מצהירה באופן עקבי על שובו של הגיבור – בעולם שירי זה כל אחד רשאי לאחוז באקדחו של גרי קופר. שירה זו יצרה, למעשה, אפוס מסוג חדש – אפוס השיר הקצר – שלמד לנצל את

מארג הדימויים של העולם הפוסט-מודרני, את תחושת ה"הלם" (במושגיו של ולטר בנימין) של מי שנולד אל עולם זה ואת ריבוי הגירויים שלו, והפכם לכלי המאפשר לקורא להתבונן ב"שדות הכוח" המכתיבים את תנאי קיומו – ולטוות את חלום קיומו הפרטי.

עבודותיו הפלסטיות ואיוריו של סומק עושים גם הם שימוש במארג דימוייו של אותו "קורא". עבודות אלה הן מעין גלגול של "אפוס השיר הקצר", ומבקשות להציג בכל פעם פיסה מתוכו; מעין קפסולה של "מרחב מחיה". במקרים מסוימים "פיסה" זו היא גם הצצתו של הקורא רוני סומק אל חדר שירתו.

עבודות אלה, בדומה לשירים, צמחו בשדה הקולאז'. הן שוהות מדעת במחוזותיו של הגולמי. נגיעות הדיו השחורה ומשיכות הצבע הצהובות הנוכחות בהן תדיר הן לפעמים תשלילי האספלט והפיח, לפעמים מסלול שריטתו של בקבוק הערק המנותץ ולפעמים סימן החבטה של פטיש היומיום. הדמויות המבצבצות בין המלים ומתוכן הן גם הדימוי וגם שברו.

אם לאורך ספריו של סומק גיבורי האפוס שלו היו בעיקר "נציגי" תרבות הצריכה, הנפשות התועות של המרחב העירוני ואפילו משוררי המאה ה־20 (אין עולמות שיריים רבים שבהם אפשר לדמיין מה היתה לוחשת ויסלבה שימבורסקה לאקרובטית מקרקס מדראנו), הרי לאורך עבודותיו גיבוריו האפיים הם לא פעם הדימויים עצמם. נציגיה של משטרת הגבולות המורגלים בהחתמת דרכון מחשבתו של הקורא, זונחים בעבודות אלה את חותמת מַעֲבֶר הגבול ומתמסרים למה שפעם שורבט על שולחנות פורמייקה, נחרט בעצי הילדות או רוסס על קירות הגוף.

אורי הולנדר

ארבע מחשבות על שירים בדיו שחורה

1. פעם שאלו אותי: "אם היית קורא מחשבות – את מחשבותיו של מי היית רוצה לקרוא?"

עניתי: "את מחשבותיו של אלכסיי ליאונוב, הקוסמונאוט הראשון שריחף בחלל."

העבודות האלה הן סוג של ריחוף. סוג של רצון לכתוב ולצייר לא בעט ולא במכחול אלא בקנה של אקדח. מי שמחפש ריח של אבק שרפה – שיחפש אותו במקום אחר.

- השירה שלי לא גרה בפנטהאוז. היא אוספת חומרים מן המדרכה שקוראים לה "חיים". השירים הם לא פחות מסטריפטיז, ולפעמים אני מרגיש שהראש שלי שקוף כאקווריום והקוראים רואים את כל דגי החרב והזהב השוחים שם. באמנות אני פחות גלוי. אני מכחול סמוי. שכיר חרב.
- 3. המשורר הוא צייד. וכששואלים אותי לאן אתה הולך אני עונה: "כשאחזור אדע איפה הייתי." הצייר הוא זה הפושט את עור החיות הניצודות.
- 4. שירלי סומק, בתי, היא חוקרת מוח. כתבתי לה שיר שקראתי לו "לב":

```
אֲנִי נַגָּר
הַמְנַסֵּר מִבְּשֹׁר הָעֵץ
דְּלָתוֹת לְחַדְרֵי הַלֵּב.
עַל סִפָּן
מָנָחִים מִכְתָּבִים שָׁשָׁלַח הַמּוֹחַ,
וּבְתוֹכָן סוֹד יַעֲרוֹת הָעֵד
שָׁכָּל כָּךְ רָצִיתִי לָדַעַת.
```

רוב העבודות בתערוכה הן סוג של בולים שהודבקו על אותם מכתבים.

רוני סומק

EURO CENTER BOURSE S.A.

63, BOULEVARD ANSPACH - 1000 BRUXELLES Tél : 02 / 512.80.87

Fax: 02/512.27.54 A : BE 0452.832.820

מול קופסות המזון לציפורים

EUR MIGN NOIR DE NOIR 3.65 365 SAUMON FUME 3.99 TRUIT SAUM/ZALMFO TRUIT SAUM/ZAL 177 **EPICERIE** BOUCH TRUFFE-C 2IEME A פרצים DLL GAUF LIEGE MAX וֹמַדָּף תַּזָּה. XA TONIL 2.49 3.49 MALTITOL COUKTES PER EIGHT 2.99 3.59

SOUS-TOTAL XD PROMO

11 art 40.19

TOTAL

EUR 38.34 EUR

A payer

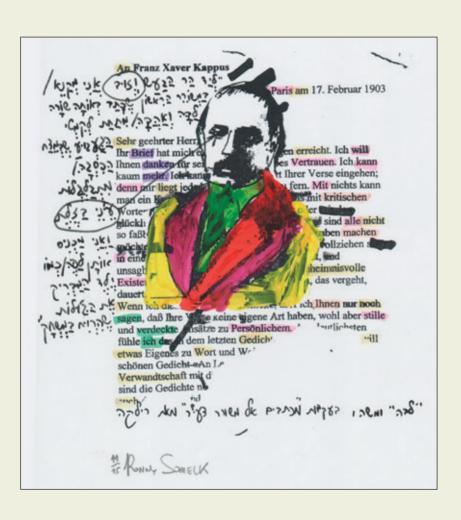
38.34

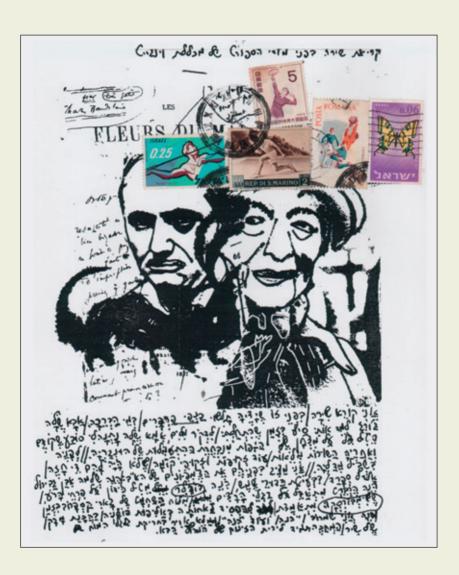
Cash Rendu 200.00 161.66

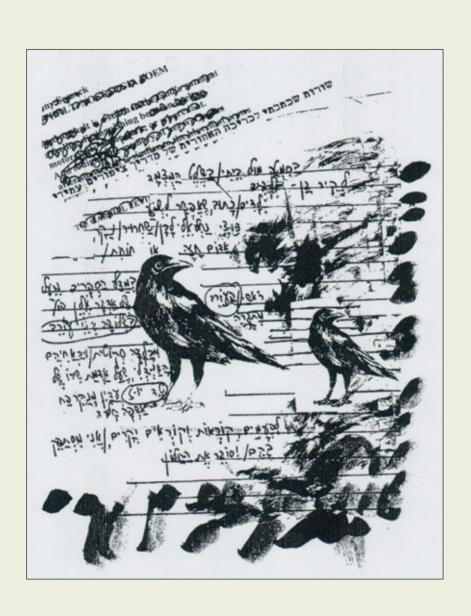
Servi par 29 - YOUNUS Acheté dans magasin 40350 à la caisse 9 Le 12/03/2017 à 10:18 Ticket 3567 SecNum : 06233203

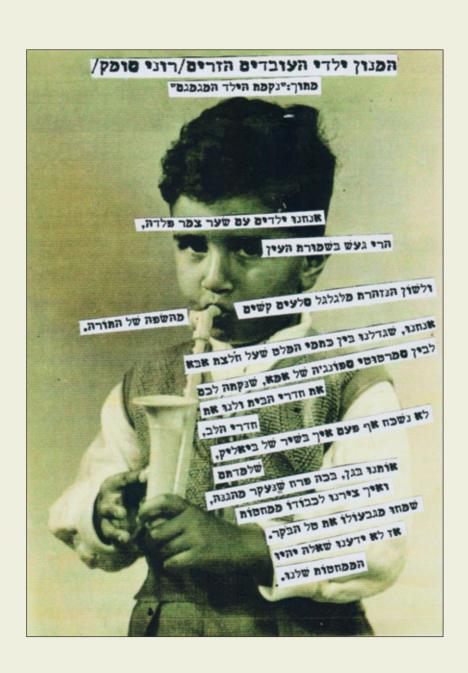
> VIVEZ COMME VOUS VOULEZ Merci de votre visite Dank u voor uw bezoek Thanks for your visit

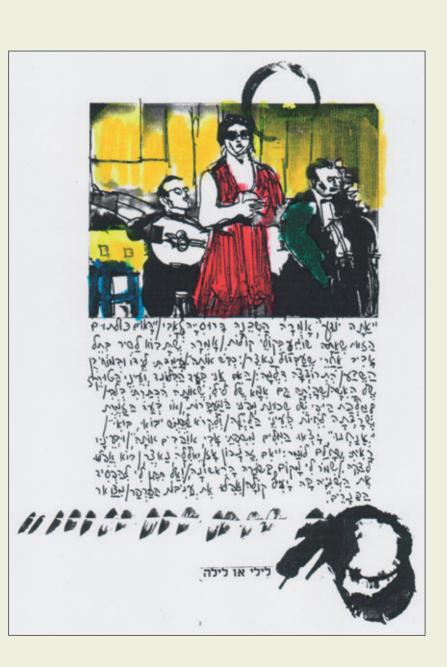
LUNDI-MARDI-MERCREDI-JEUDI-SAMEDI de 09H00 à / tot 20H00 VENDREDI: 09H à 21H DIMANCHE: 09H à 18H

ARRANGES. ME DE BO ANCHE

Four thoughts about Poems in Black Ink

1. I was once asked: "If you were a mind reader – whose thoughts would you have liked to read?"

I answered: "The thoughts of Alexei Leonov, the first cosmonaut to have floated in space."

These works are a kind of floating. A kind of desire to write and paint and not with a paint brush, but rather with the barrel of a pistol. Whomever seeks the smell of gunpowder – may seek it elsewhere.

- 2. My poetry does not reside in a penthouse. It gathers materials from the pavement called "life". The poems here are nothing short of a striptease, and sometimes I feel that my head is as transparent as an aquarium, and that my readers see all the swordfish and goldfish that swim there. In art I am less overt. I'm an undercover paintbrush. A sword-for-hire.
- **3.** The poet is a hunter. And when I'm asked to where am I going I answer: "When I return, I will know where I have been." The hunter is the one who skins the hunted animals.
- **4.** Shirly Someck, my daughter, is a brain researcher. I wrote a poem for her, titled "Heart:"

I am a carpenter

Who sews from the flesh of a tree

Doors for the chambers of the heart.

On their threshold

Lay letters sent by the brain,

And within them is the secret of the virgin forests

Which I so longed to know.

The majority of the works in this exhibition are like stamps glued onto those letters.

Ronny Someck

Translated from Hebrew by Shir Freibach

concept) experienced by anyone born into this world with its multitude of stimuli, and transformed them into a tool that enables the reader to observe the 'force fields' that dictate the terms of his existence – and weave the dream of his private existence.

Someck's visual works and illustrations also make use of the tapestry of imageries of that same 'reader'. Those works are a kind of incarnation of the 'short poem epic', and seek to present each time a morsel from within it; a kind of a 'habitat' capsule. In some cases this morsel is also the gaze of the 'reader' Ronny Someck peeking into the chamber of his own poetry.

Those works, like his poems, grew up in the medium of collage. They decidedly remain in the realms of the raw. The black ink marks and the yellow brush strokes frequently present in them are sometimes the negatives of asphalt and soot, sometimes the trail of the scratching of the shattered Arak bottle, and sometimes the dent of the blow of the hammer of everyday life. The figures that sprout between the words and from within them are both the imagery and its ruin.

Whereas in Someck's books the protagonists of his epics were mainly the 'representatives' of consumer culture, the lost souls of the urban landscape and even twentieth century poets (there are not many poetic universes in which one can imagine what Wisława Szymborska would have whispered to a female Circus Medrano acrobat), in these works his epic protagonists are oftentimes the imageries themselves. The representatives of the border police who are accustomed to stamping the reader's thought passport, forego in these works the border-crossing stamp and succumb to what was once scribbled on Formica tables, carved on childhood trees or sprayed onto the walls of the body.

Uri Hollander

Translated from Hebrew by Shir Freibach

Ronny Someck | Poems in Black Ink

Commencing with his first book, *Exile* (1976), Ronny Someck has created a unique poetic style that is founded on a complex array of imageries, on the sophisticated interweaving of different semantic fields, and on a technique which was already rendered with supreme refinement in Someck's early poems.

That style combines with a simple yet essential fact: contrary to so many poetic universes that were created from the second half of the twentieth century, and chose to succumb to the madness of language, to the estranged existence and to the inability to communicate, think, or breathe in dense habitats; the Someck universe continued to remind its readers that the components of the twenty-first century human existence also have a secret soundtrack, which is able to turn the fragments of a weary tune into a rock 'n' roll whisper.

At the beginning of the twentieth century, that reader could have still been imagined as the hero of days-of-yore epics, as one who passionately consumed the tunes of bards and troubadours – the tunes of the traveling poets – who heard the rhymes of his existence being played on every corner; a reader whose life had both purpose and meaning. That reader became, in the twenty-first century, the protagonist of theories that time and again scolded him and presented the outlines of the prison of his consciousness, the boundaries of the utilitarian and oppressive world in which he lives, and the wretchedness of his outcry.

Yet the Someckian poetry chose to reposition that reader at its heart – and not as a prisoner in his existential prison but as a free man, as in the times when the Gary Coopers embarked on their travels riding the horses of imagination. The Someckian poetry consistently declares the return of the hero – in this poetic universe, each one may hold Gary Cooper's pistol. That poetry created, effectively, a new kind of epic – the short poem epic – that learned to utilise the post-modern world's tapestry of imageries, the sense of 'shock' (as per Walter Benjamin's

Ronny Someck | Poems in Black Ink

Curator: Uri Hollander

Ralli Museums, Caesarea

July 2020 - July 2021

www.rallimuseums.com caesarea@rallimuseums.com

Ronny Someck | Poems in Black Ink

July 2020 - July 2021

